

Een unieke kans voor verbeteringen aan de energiebesparingsplicht

9 praktische aanbevelingen aan de Minister voor Klimaat en Energie

Samenvatting stand van zaken

De actualisatie van de energiebesparingsplicht bepaalt voor een groot deel de impact

- In de energiebesparingsplicht moeten alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van hoogstens 5 jaar uitgevoerd worden.
- Ondernemers kunnen de voor hen relevante maatregelen in de erkende maatregelenlijst (EML) vinden, en hebben een informatieplicht om te rapporteren welke maatregelen zijn uitgevoerd.
- 1 januari 2023 wordt de energiebesparingsplicht geactualiseerd:
 1. Uitbreiding naar milieuvergunning plichtige (type C) en ETS bedrijven: totale energiegebruik onder de informatieplichtige bedrijven wordt 3x zo hoog, door 10x zoveel industrieel energiegebruik.
 2. Verhoging van standaardtarieven voor uitrekenen terugverdientijden voor de komende vier jaar, waardoor veel meer maatregelen met een terugverdientijd lager dan 5 jaar onder de wet zullen vallen. Definitief besluit over de tarieven moet nog genomen worden.
 3. Verbreding van de plicht naar verduurzamingsmaatregelen.
 4. Aanpassingen aan de rekenregels en erkende maatregelen.
- De actualisatie is hét moment om de energiebesparingsplicht aan te passen en te zorgen dat de potentie benut wordt van hogere standaardtarieven en meer industriële bedrijven. In de zomer zal een internetconsultatie plaatsvinden. Voor die tijd zal over de veranderingen besloten moeten worden.

Samenvatting probleemstellingen

De energiebesparingsplicht sluit nu onvoldoende aan bij de groeiende groep industriële bedrijven

- De energiebesparingsplicht en handhaving richten zich vooral op gebouwgebonden maatregelen voor licht, verwarming en ventilatie door middel van de EML. Zo mist de EML een **groot potentieel op proces energie- besparingen** die veelal in de industrie plaatsvinden en sluit de EML slecht aan op complexere besparingen bij verhoging van energietarieven.
- De rekenregels worden nauwelijks toegepast, enkel na discussies met de ondernemer over de EML.
- De **informatieplicht is te ingewikkeld** om door ondernemers zelf in te vullen, waardoor omgevingsdiensten veel assistentie moeten verlenen en de kwaliteit vaak onvoldoende is. Zo blijft er **veel potentieel onbenut**.
- Er is een **gebrek aan uniformiteit** tussen omgevingsdiensten w.b. communicatie en handhaving.
- Uitvoering van energiebesparende maatregelen stuit vaak op weerstand binnen een bedrijf door mismatch tussen financiële en verduurzamingsafdelingen, o.a. door **gebrek aan verplichte onderhoudsplannen**.
- De verplichte informatievoorzieningen sluiten slecht aan **bij behoeftes van de omgevingsdienst**.

Samenvatting oplossingen

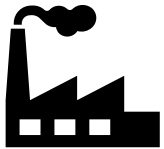
Een unieke kans voor versimpelde en verbeterde uitvoering van de energiebesparingsplicht

- Onderscheid maken tussen bedrijven met veel **procesenergie** (energiebesparingsonderzoek) en bedrijven met veel **gebouwgebonden energie** (EML) vergroot het potentieel en maakt de handhaving veel gericht.
- Voor de ‘proces-bedrijven’ wordt een **energiebesparingsonderzoek** verplicht, zoals nu al voorgesteld voor grootverbruikers. Beleid en handhaving richten zich op inzenden van rapporten (met standaardtarieven in de berekening en compatibel met EED), het verhogen van de kwaliteit en de naleving van maatwerkadvies.
- Voor de ‘gebouw-bedrijven’ vormt de **EML** het uitgangspunt. Door **monitoring op technieken** kan maatwerk advies geautomatiseerd worden. Waar advies nodig is komt een call-center voor vragen en kunnen installateurs een simpele certificering krijgen voor mkb-advies. Zo blijft specialistisch advies en handhaving voor grote bedrijven. Controle wordt grotendeels administratief maar dekkend met **operational excellence**.
- Baseer de standaardtarieven op de gemiddelde 5-jaars marktprijs voor gas, elektriciteit en CO₂.
- Handhaving krijgt een kwalitatieve verbetering door **certificering en landelijk toezicht**, en wordt **versimpeld** door de focus naar correcte **informatie controle** en **naleving van plannen** te verschuiven.

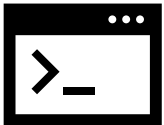

Introductie

De maatregelen moeten relevant, uitvoerbaar en verplicht zijn.
Common Futures heeft suggesties in 3 thema's:

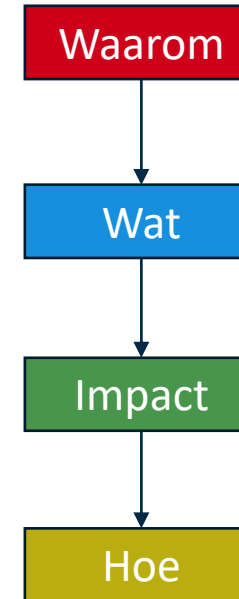
Aansluiting bij de industrie

Monitoring en laagdrempelig advies

Zetten van standaardtarieven

Aansluiting bij de industrie

Toenemend belang van industrieel energieverbruik in de energiebesparingsplicht

- De EML sluit vooral goed aan op de dienstensector met 89% gebouwgebonden energiegebruik, maar minder goed op de industrie met veel procesenergie.
- Momenteel is de industrieel energieverbruik ca. 20% van al het energieverbruik onder de energiebesparingsplicht. Bij de actualisatie wordt de doelgroep verbreed met milieuvergunning plichtige (Type C) en ETS bedrijven waardoor industrieel energieverbruik onder de energie-besparingsplicht 10x groter wordt¹. Zo wordt de urgentie om nauw aan te sluiten bij de industrie veel hoger.

Huidig	Gas PJ	Elek PJ	Totaal PJ
Dienstensector	119	88	207
Industrie	22	20	42

Na actualisatie	Gas PJ	Elek PJ	Totaal PJ
Dienstensector	119	88	207
Industrie	303	110	413

Schatting van energiegebruik van informatieplichtige bedrijven vóór en na de actualisatie, gebaseerd op cijfers van TNO¹

¹TNO 2021, Verwachte effecten van de energiebesparingsplicht uit de Wet milieubeheer

Suggestie 1

Verplicht energiebesparingsonderzoek voor bedrijven met een groot aandeel procesenergie

Waarom

- EML zijn zo opgesteld dat ze voor de meeste bedrijven gelden, maar daardoor te algemeen zijn voor processen
- De potentiële energiebesparing is hoger dan EML
- Uit ervaring blijkt dat vooral procesmatige energiebesparing maatwerk is

Wat

- Laat de EML gelden voor bedrijven die het grootste gedeelte van hun energie gebruiken aan het gebouw
- Maak maatwerkmethodiek verplicht voor bedrijven die voornamelijk procesmatige energie gebruiken door een verplicht energiebesparingsonderzoek

Impact

- Verhoging van de potentie van energiebesparing
- Vergroting van de uitvoeringsbereidheid door vertrouwen in maatwerk
- Gerichtere handhaving mogelijk door controle op naleving van het energiebesparingsonderzoek

Hoe

- Bij invullen van de informatieplicht worden een aantal indicatoren aangegeven waaruit bepaald kan worden of een energiebesparingsonderzoek verplicht ingediend moet worden voor een bedrijf

Suggestie 2

Versimpeling en uitbreiding energiebesparingsonderzoek

Waarom

- Het energiebesparingsonderzoek is te variabel per bedrijf door tarieven die zelf gezet kunnen worden
- Er zijn meerdere energie-onderzoeken die gezamenlijk veel van bedrijven vragen

Wat

- Bij energiebesparingsonderzoek een verplicht rapport dat gebruikt kan worden in de handhaving
- Maak het gebruik van de rekenregels verplicht in de rapportage en gebruik daarbij standaardtarieven om discussies te voorkomen
- Combineer waar mogelijk met de EED: vermijd dat bedrijven meerdere malen in meerdere formaten moeten rapporteren

Impact

- Versimpeling van het energiebesparingsonderzoek
- Versimpeling van monitoring van het onderzoek
- Gerichtere handhaving mogelijk door rapportages als uitgangspunt te nemen

Hoe

- Laat de EED mogelijk als uitgangspunt gelden voor het energiebesparingsonderzoek met aanlevering van complementaire rapportage
- Laat de standaardtarieven, aangepast op energieverbruik, gelden voor alle rapportages

Suggestie 3

Maak een onderhoudsplan onderdeel van het energiebesparingsonderzoek

Waarom

- Bedrijven voeren vervangingen of aanpassingen vooral uit tijdens natuurlijke vervangmomenten of bij groot onderhoud
- Bij ongeplande vervanging is het vaak lastig om binnen het bedrijf overeenstemming te krijgen tussen verschillende afdelingen wanneer er een meerinvestering bij gepaard gaat

Wat

- Maak een onderhoudsplan van processen en gebouw verplicht onderdeel van het energiebesparingsonderzoek

Impact

- het bedrijf wordt in een vroeg stadium gedwongen na te denken over duurzame vervanging en onderhoud
- binnen (de grote) bedrijven moeten verschillende afdelingen overeenstemming krijgen, zodat daar later geen discussies over ontstaan
- maakt van energiebesparing een meerjarenplan

Hoe

- Neem het verplichte onderhoudsplan op in de energiebesparingsplicht voor bedrijven die een energiebesparingsonderzoek moeten uitvoeren

Suggestie 4

Nieuwe categorie R4 voor 'belangrijkste maatregelen uitgevoerd'

Waarom

- Het kan zijn dat maatregelen uitgevoerd moeten worden, maar zo klein zijn dat ze laag op de prioriteitenlijst staan:
 - Denk aan dubbel glas zetten bij een kantoorje dat aan een fabriek zit
- Dit lijkt af van maatregelen die prioriteiten moeten hebben

Wat

- Voornamelijk de grote besparingsregels moeten worden gestimuleerd; hier moet de bedrijfsleiding op kunnen focussen
- Als 'beloning' voor het uitvoeren van de grote maatregelen hoeven, tot de volgende informatieplicht, de 'kleine' maatregelen niet uitgevoerd
- Voer daarvoor een nieuwe categorie R4 in

Impact

- Grotere uitvoeringsbereidheid
- Focus op maatregelen die het meest relevant zijn

Hoe

- Voornamelijk relevant voor grote & procesbedrijven: laat minder belangrijke activiteiten meegenomen worden in het onderhoudsplan

Suggestie 5

0% rente op de investeringen

Waarom

- Financiering van maatregelen kan een barrière zijn
- Kosten financiering lopen nu mee in rekenregels, terwijl dat niet voor alle bedrijven van toepassing is en onnodig de terugverdientijd drukt

Wat

- Creëer een overheidsfonds, mogelijk uit een bestaande (subsidie)regeling, waar bedrijven geld kunnen lenen met een looptijd van 5 jaar.
- Maak de rente laag (het liefst 0%)
- Schrap de cumulatieve financieringskosten uit de berekening van de terugverdientijd
- Dit is niet alleen voor de industrie, maar alle bedrijven onder de informatieplicht

Impact

- Geeft een versimpeling bij het toepassen van de rekenregels voor bedrijven
- Zorgt dat het argument 'er is geen financiering' niet meer kan worden gebruikt
- Het is een zekere lening, want een lage terugverdientijd
- Het is een gewenste lening, omdat de investering bijdraagt aan emissiereductie

Hoe

- Maak een fonds specifiek voor energiebesparing

Suggestie 6

Verplichte certificering Omgevingsdienst en landelijk toezicht op handhaving

Waarom

- De kwaliteit van de handhaving op energiebesparingsplicht verschilt per omgevingsdienst
- Vaak is de controle onderdeel van een grotere inspectie en heeft de controleur te weinig kennis of tijd voor een goede inspectie op het gebied van de energiebesparingsplicht
- Handhaving voor de industrie is ingewikkelder dan voor de dienstensector door het specialistische karakter

Wat

- Een certificering die vereist is om bedrijven te controleren
- Laat de controles steekproefsgewijs controleren door een landelijk orgaan voor uniformiteit bij handhaving tussen omgevingsdiensten

Impact

- Verhoogt de urgentie bij de handhaving om een goede controle uit te voeren, en verhoogt dus de kwaliteit van de handhaving
- Overige maatregelen zorgen er al voor dat handhaving gelijk wordt doordat het meer “vinkjes handhaving” wordt
- Zorgt voor uniformiteit bij de omgevingsdienst = rechtsgelijkheid

Hoe

- Creëer certificering voor handhaving

Monitoring en laagdrempelig advies

De meeste ondernemers hebben niet de expertise om zelfstandig te verduurzamen

- Als technieken aanwezig zijn wordt er vanuit gegaan dat ze correct zijn ingeregeld. Dat is echter vaak niet het geval. Daar kun je alleen maar achter komen door de technieken te monitoren.
- Uit ervaring van technici blijkt dat ze bij ieder bedrijf waar ze langs komen minstens 15% extra energiebesparing kunnen realiseren, voornamelijk door technieken slim of correct in te schakelen; dat valt dus ver onder de 5 jaar terugverdientijd.
- Zonder technisch oog is het voor ondernemers ontzettend moeilijk om zelfstandig met de EML te werken en hebben ze vaak assistentie nodig.
- Expertise maatwerkadvies bewaar je het liefst voor de ingewikkelde (proces)bedrijven. Daardoor wordt automatisering van advies en het betrekken van vertrouwenspersonen bij advies alleen maar belangrijker.

Suggestie 7

Monitoring van technieken

Waarom

- Veel technieken zijn niet correct ingeregeld
- Daar kun je alleen achterkomen door het energieverbruik te meten

Wat

- Maak voor bedrijven verplicht om energieverbruik bij bepaalde technieken te monitoren
- Faciliteer als overheid de mogelijkheid om de hardware voor monitoring te huren of te lenen

Impact

- Bedrijven krijgen beter inzicht in hun energieverbruik
- Verkeerd ingeregelde technieken kunnen remote worden gedetecteerd
- Kan gebruikt worden voor het berekenen van de terugverdientijd, en automatisch detecteren of er technieken zijn die in de energiebesparingsplicht moeten worden

Hoe

- Maak in de informatieplicht een format waarin het energieverbruik van gemonitorde technieken geüpload kan worden, en stel monitortools beschikbaar

Suggestie 8

Eenvoudig energiebesparingsonderzoek bedrijven met een groot aandeel gebouwgebonden energieverbruik

Waarom

- EML is een goed startpunt, maar geen eindpunt. Maatwerkadvies levert altijd beter resultaat
- In de praktijk blijken mkb-bedrijven vooral uit te voeren wat ze zelf nuttig achten
- Er is een schaarste aan expert adviseurs die je het liefste inzet voor grootgebruik en proces bedrijven
- EML is voor veel ondernemers te ingewikkeld

Wat

- Betrek vertrouwde personen zoals installateurs in het advies: experts voor proces & grootverbruik
- Financiële stimulans om een energiebesparing advies te laten geven en uit te voeren

Impact

- Duidelijke informatievoorziening
- Verhoging van de energiebesparing bij MKB
- Handhaving wordt makkelijker omdat je op adviseur kan clusteren

Hoe

- Makkelijk maken om een advies certificering te behalen voor installateurs voor mkb
- Bepaalde subsidies alleen beschikbaar stellen als ze op advies zijn gebaseerd

Zetten van standaardtarieven

Verhoogde standaardtarieven voor energie vergroot het aantal relevante maatregelen

- In de actualisatie worden de standaardtarieven voor energie en CO₂ voor de komende vier jaar bepaald.
- Aan de hand van de standaardtarieven kan uitgerekend worden of een maatregel een terugverdientijd onder de vijf jaar heeft.
- Recente ontwikkelingen in de energieprijzen laten zien dat de standaardtarieven flink omhoog zullen moeten. De volatiliteit in de prijs maakt het bepalen lastig.
- Met hogere standaardprijzen zijn er meer maatregelen met een terugverdientijd onder de vijf jaar, die dus verplicht uitgevoerd moeten worden.
- Dat geeft complexiteit, die we willen oplossen door het advies over maatregelen en de rapportage te verbeteren. Dit door de combinatie van maatwerk-op-afstand door monitoring, het energiebesparingsonderzoek voor voornamelijk industrie, en extra adviesmogelijkheden voor de dienstensector.

Suggestie 9

Zetten van standaardtarieven gebaseerd op de marktprijzen

Waarom

- Het bepalen van de standaardtarieven voor energie is ingewikkeld door de prijsvolatiliteit
- Het lijkt daardoor een politiek thema te worden
- Zo ontstaat het gevaar dat tarieven te laag worden gezet en zo een deel van de potentie van de energiebesparingsplicht wordt gemist

Wat

- Baseer de standaardtarieven voor energie en CO₂ op de gemiddelde maandelijkse marktprijzen voor de komende vijf jaar.
- Dat is de beste schatting van de prijzen in de komende 5 jaar: wie weet het beter dan de markt?

Impact

- Er is een duidelijk referentiepunt
- De terugverdientijd zal in de praktijk lager liggen doordat de verwachte marktprijs over de jaren afneemt, en dus hoger zal zijn in de eerste jaren

Hoe

- Gebruik bij bepaling de (TTF) futures-prijzen voor alle maanden van de jaren 2023 t/m 2027 op EEX.
- Dat geeft momenteel voor aardgas 55 €/MWh en voor elektriciteit 146 €/MWh en CO₂ 99 €/ton.

Together we are
**Shaping
Change**

